

lak, met zadnjega leta je značal 1.496.411 krov, skupni promet od časa ustanovitve pa čez 10.453.407 krov. Za splošno koristne namene je izdalо doslej 18.440 krov od čistega dobička. Rezervni sklad se je povisal od 34.120 K dela na 38.402 krov. Priporočamo to napredno potjetje kar najtopleje. Kam vodijo prvaške poslovne jilmice, dokazuje dovolj služaj v sv. Jakobu. Torej pazite, kadar vlagate ali izposojate denar!

Porotno sodišče v Celovcu je sodilo čez Genoveško Smeričnik iz sv. Valpurge zaradi aviličga. L. 1889 je izginil oče obtoženka brez sledu. Pod Njegova žena je vodila gospodarstvo do smrti M. 1897. Ostalo je 7 otrok, med njimi obtoženka, ki je podovelala 288 gold. Posestvo je prevzel brat obtoženke in ga prodal nemetu Kernmašterju za 24.000 K. Obtoženka ni mogla več delati, ker je bolehna. Poskusilo se je zato, da bi iz očetove dedičine še 1.000 K dobila, pa niso došlo, ker je bila ena sestra nasprotna. Iz maščevanja je začigala Hanseljevo posestvo; ogenj je napravil za 15.000 K škodo. Sodnja je oboščila točenko na 3 leta težke ječe. — V sled npravnostih zločinov je bil obsojen hlapec Tomaž Šubic iz Stegendorfa na 20 mesecov ječe. Ta Šubic je sploh ticek, kajti doslej je bil že 31 krat obsojen! — Zaradi tativne je bil obsojen hlapec Franc Stadlober iz sv. Johana na 2 leta težke ječe. Kradel je kakor sraka. — Zaradi raznih tativ in vlomov sta se imela zagovarjati cigana Jungwirt in Held. Ko sta imela precej denarja naknadnega, sta v Bajaku nove obleke kupila in lepo živela. Jungwirt je bil obsojen na 6 let ječe, Held pa na 13 mesecov ječe. — 19 letna Priska Adelbrecht, dekla iz Straganc je umorila 18. prosinca v hlevu novorojenega otroka. Obtoženka in svojega dejanja tajila in porotniki jo so oprotili, ker je baje duševno slabega. — Kotarska hčerka Treza Santner iz Toplic je bila svojega strica Petra. Zato je bila obsojena na 3 leta ječe.

Sneženi plaz je napravil nad Svetokrivoj veliko škodo. Lavina je uničila pet lesensih hišic in zagrebla dva hlapca, ki pa sta se k sreči vendar še rešili.

Obstreljil se je lajtnant O. Grafoner 17. pešpolka v Oslovcu. Ranil se je težko. Vzrok poškudenega samomora ni znan.

Po svetu.

Najrevnejši kraj je kralj Jurij grški, ki ima letno 1.325.000 drahem, to je okoli 1½ milijona krov dohodkov. To je za kralja premalo in zato ga podpirajo Anglija, Francija in Rusija vsaka letno za 10.000 K.

2.500 delavcev ustreljenih? V bližini mesta Iquique (Južna Amerika) so stavkali delavci v salpetrskih jamah. Večkrat je prišlo do spopadanj z vojaki. Pred nekaj tednov je bilo 300 delavcev v boju ubitih. Zdaj pa poročajo listi, da se je zgodil boj, v katerem je bilo 2.500 delavcev ustreljenih. Ako se ta kravna novica potrdi, potem je to pač najgroznejši dogodek, kar jih pozna zdodovina delavskih štrajkov.

Gospodarske.

Ostrgavanje mahu in lišaja po sadnem drevoju. V 3. št. tega lista, se je priporočalo ostrgavanje mahu in lišaja po sadnem drevoju. Za to, res preporebno delo, priporočamo razno orodje, to je trojna strugala, in dvojna ščet (krtaca). No, kdor je že skusil lišaj in mah po sadnem drevoju ostrgavati, in naj si bode tudi z najpraktičnejšim orodjem, prepričati se je moral, da je to tako mučno in dolgočasno delo. Da, to delo provroča tudi, in naj se še takoj pozorno vrši, po drevoji ne ravno majhno škodo s tem, da struguje in ščeti, kaj dosti cvetnega popaja odvale. Mnogoletne skušnje na kranjski kmetijski šoli na Grmu so dokazale, da se zamore mah in lišaj veliko hitrejše in primeroma popolnejše in posebno pa brez vse škode z drevoju odpraviti, ako se to kar ni ne ostrguje, ampak le z modro galico ravno tako škropi, kakor se vinsko trto zaradi peronospore. Ko se je namreč v sadovnjakih kmetijske šole na Grmu sadno drevo z modro galico zaradi kaj obilnega fuskkladja na listju škropiti začelo, ter to vsako leto ponavljalo, se je izkazalo, da je škropanje glede fuskkladja kaj malo hasnilo, popolnoma izginil je pa po vsej v kaj obilni meri nahajajoči se rumeni lišaj. Da je pa ravno škropanje lišaj obdržalo ter da ni znabiti sam od sebe izginil, dokazala je istina, da je bilo sosedovo sadno drevoje, katero je le cesarska cesta od šolskega ločila, pa ni bilo škropljeno, kakor pozlačeno rumeno. Zato naj bo škropanje lišajevskega sadnega drevoja našim domaćim sadjerejem najboljše priporočeno. Vrši naj se pa to delo dvakrat, v prvič prej kakor dreve ozeleni, v drugič pa pozneje še enkrat, ko

je drevo že odcvetelo. Za škropanje služijo škropilnice, ki so nalašč za to pripajene, sicer se pa škropi dtevje lahko tudi z navadno trtno škropilico, ako se ji nastavi tako dolgo gumijev cev, da sega ta, ako jo potrdimo na dolgo palico, do drevesne krone. Škropanje služi kolikor tolički tudi proti fuskkladiju.

R. Dolenc.

Večinja trt ni tako priprsto delo, kakor bi človek misil. Posebno večinja napenjalcev (šparonov) zahteva precej znanja in razuma. Pred vsem je pomisliti, kje hočemo vzgojiti les za prihodnje leto. Tam boderemo napenjalec vpognil navzdol. Ker sili trtni sok vedno le kviški, požene na najvišem vpognjenem mestu krepka mladina. Kedar režemo, paziti moramo toraj na to, da bodo napenjalci, ako hočemo vzgojiti na njih mladik, vselej blizu tre bolj visoko privezani nego na koncu. Kjer to ni mogoče, kakor n. pr. pri latinskih, skušali boderemo doseči krepke poganke ob vznožju mladik s tem, da te poslednje upognemo na stran in šele potem bolj navzgor. Na vsakem vpognjenem mestu se sok zastavlja. Za večino trte po zimi se uporablja navadno beke. Pretrdo ne smemo pa trte zavezati, posebno pa ne debla. Ako zavezemo pa napenjalec blizu veje jako trdno, zastajal bo na dotočnem mestu tudi sok in posledica temu bo, da se grozje bolj močno razvije, vendar pa se spodnji del trte (korenine) oslabi, ker ne dobiva iz listja toliko redilnih snovi.

Jabolčni in hruščkin evetoder (Anthonomus pomorum in A. piri) sta mala hroščeka, ki sta si v obliki in v škodi jako podobna. Prvi se nahaja pa na jablanu, drugi na hruški. Pri nas dela posebno drugi evetoder mnogo škode. Kdo ni opazil še proti koncu marca in začetku aprila na hruščkinem drevoju razjednih popkov? Vidite, to je naredil hruščkin evetoder in sicer samica. Najrajsi zajeda cvetne popke. V rano, ki jo izdolbe, znesne potem hrušček par jačič, iz katerih izlezejo v osmih dneh majhni črvčki. Ti žrejo potem v popku dalje, dokler ga ne krmu pokončajo. Potem se navadno v cvetu tudi zabubijo. Včasih dobimo na drevesu tudi polovico razjednih popkov. Zato je škoda lahko velikanska. Proti evetoderu bojujemo se najboljše na ta način, da ovijemo meseca marca papir, ki ga načemo potem z lepljivo tvarino, najboljše s petrino, podobno, kakor delamo to proti malemu pedicu, ki napada osobito črešnje in češpe. Ker se nahaja pa mnogo hroščkov na drevesu, treba je drevo včasih potresti, da padejo na tla in so prisiljeni lesti potem vnovič proti vrhu. Na ti poti se vjamejo v lepilu. Z drevoju je hrošček stresati, najboljše rano zjutraj. Tudi je dobro, ako se postavi pod drevo kako rjavo, v katero se hrušček vjamejo. Kdor je videl prošla leta na svojem drevoju mnogo razjednih popkov, ta naj nastavlja sedaj lepljive kolobarje in naj streša hrošček z drevoju! Petrina se še vedno dobi v Gor. kmet.

Da ne bo krompir prerazen kalij, treba ga je hraniti v čimboli hladnem prostoru in ne v visokih plasteh, marveč razgrnjeno. V nasprometnem slučaju bi se krompir preveč vrgel, kajti tudi kromprijevi gomolji dihajo, kakor diha vsako živo bitje. Tudi tema prouzoča, da krompir bolj naglo kali, zato so svetli prostori boljši od temnih. Če bi začel krompir poganjati, spraviti ga je zato na svetlo. V svetlobi se napravi vsaj manjša kali. Ako hočemo imeti rano krompir, zasaditi se lahko kar s to kaljo, ki je deloma ozelenela. Dolge, bele kali pa niso mnogo vredne. Kromprij, ki ima take kali, ne rabimo za same, ker so izčrpale te kali iz gomolja že preveč redilnih snovi.

Sajenje trtnih divjakov. — Amerikanske trte, ki jih mislimo v zeleno požlahnititi, treba je zasaditi za 5 do 10 cm pod zemeljsko površino. Da se pa trta v zemlji ne zadusi, napraviti je nad njo klobuk podobno jamicu ali pa preko cele trte vrste brazdo. Trte, ki jih tako sadimo, so lahko za 5 do 10 cm kraje nego navadne. S takim zasajanjem hočemo dosegiti, da požene trta bolj nizko svoje poganke in zato jo zamoremo bolj blizu zemlje požlahnititi. Tudi postane tako trta bolj ravna in zato ne tripi radi tega toliko vsled obiranja pogankov, ki nastajajo na zakriveni podlagi.

Kako globoko je sejati? — To se ravna po velikosti semena, po zemlji in po času, ko sejemo. Čim bolj je seme debelo, tembolj globoko se ga lahko zarebre, ker zamore debelo seme napraviti mnogo daljši kal od drobnega. Ako pride drobno seme pregloboko v zemljo, uporabi kal vse rezervne snovi, ki se nahajajo v semenu, še prej, nego pride vrh zemje in ozeleni. Taka kal potem usahne. Ker potrebuje seme pri kaljenju mnogo zraka, zato se sej lahko v rahli zemlji bolj globoko, nego v težki, za zrak neprodnerni zemlji. Če ne dobiva seme dovolj svežega zraka zadusi se v ogljenčevi kislini (sapa), ki jo napravila v zemlji seme z dihanjem. Ako sejemo pred zimo ali po zimi, deti je seme bolj globoko, nego spomladni in sicer radi tega, ker seme v hudi zimi lahko pozebe. Ozimino in zimske grah je toraj vselej sejati bolj globoko, nego jaro žito. Ozimina, ki je globoko sejana napravijo tudi bolj globoko svoje korenine, zato ji zmrzav tako lahko ne škoduje. Preplitivo sejanje tudi ni prav, ker se zemlja na vrhu rada posuši in zato ne more seme kaliti. Še bolj nevarno je, ako se seme napoji z vodo in se potem spet osuši. Tako seme izgubi kaljivost. Tudi prevelika solnčna svetloba škoduje kaljenju. Zato se ne sme seme puščati na vrhu zemlje. Navadno se računa, da je treba zagrebsti seme 3 do 5 krat tako globoko, kot je seme debelo. Debelo seme je podkopati ali podorati, drobno seme pa podvlačiti ali podgrabit. Prav drobno seme se lahko tudi povrala.

Loterijske številke.

Gradec, dne 7. marca : 5, 65, 54, 14, 26.
Trst, dne 14. marca : 81, 26, 3, 79, 12.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurišić v Pakracu. Opaziramo na njene inzerate in jo najtopleje priporočamo.

Tvrdka Karl Kocian tovarna za suko, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu na prične ravnokar razposiljati nove vzorce obširnega skladu letne robe za gospode in gospode. — Priporočamo, da se pri potrebi na to staro Humpolčko firmo obrne ker je znana za solidna, o čemer se lahko vsakdo sam prepravi.

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparat, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Pomislišti je na tisoči v tisoč komadov blaga, ki morajo biti naloženi, da se kupec pravčasno ugodni. Marsikatero blago ima zoper razne vrste po velikosti, barvi in mražu. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladističnih o registratu. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih meseč je v tej zalogi potreben. Razposiljalna hiša Hanns Konrad vslužuje daj 200 oseb; njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega koledarja katerega dobijo vsi kupci te firme zastonj in poštne prosto.

Denarna posojila

Vsake velikosti po 4 do 5% proti dolžemu listu z ali brez priče za jamstvo, plača se v mesecnih obrokih v 1—10 let. Brez posredovalnih pristojbin. Posojila na realitet po 3½%, na 30—60 let, najvišje. Vecja financiranja.

Hitro in diskretno se vse vrši.

Administracija „Börsen-Courier“

Budapest, Postfach. Porto za nazaj se prosi. Prosit se nemško korespondenco.

Učenec

zmožen slovenskega in nemškega jezika in dobro izšolan se sprejme pri Jos. Srimču, trgovcu z specerijskim blagom v Celju. 196

Cirkularist

se takoj sprejme na parni žagi v Koprišniku pri Kočevju z dobro plačo. 177

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkami na pismah), in dopisnic s sliko izdeluje po vsaki poslanosti fotografij po ceni Otto Neumann, Prag, Karolinental Stev. 130. Ceniki se poslužijo na zahteve brezplačno in franko. 183

Lepo posestvo

blizu Ptuja, sposobno za vsakršne pridelke, se prodaja za nizko ceno. Naslov pove upravnštvo „Stajerca“.

V najem

se da od 1. junija na več let let pol hiše s tremi sobami, spodobna za vsakega rokodelca in penzionista; hiša je zidana, z opeko krita, prav na lepenem krajtu, blizu farne cerkve in pošte; kateremu ugaja naj se do 1. aprila oglasi, ker potem bi bilo prepozno; ako se kaštem dopade zna pa kupit. Več pove lastnik Franz Doušnik, Sv. Lovrenc nad Mariborom, st. 131. v trgu. 209

Pekovski učenec

se sprejme pri Heinrich Simonitsch, pekovski mojster v Zeltweg, Zg. Štajersko. 208

PIPE

iz Bruyére lesa prima kvalitet, iz pravega, nevnivočivega Bruyére-lesa. Gladka glava z daleč začutim Bruyére-oldivom, višnjati ror, nastnik iz roga in slavlj, cena 21 cm. dolga K 150. Ista pipa, ali z okoli rezano Bruyére-leseno glavo K 180. Največja izbera v revkizitah za kadjenje dobiti v mojem ceniku, ki se razpoložila zastonj in poštne prosto. Dobi sepri: c. in k. dvornemu literantu

Hanns Konrad

razposiljevalna hiša v Brux št. 876 (Češko). Zahajevanje v lastnem interesu moj begato ilustrovani glavni cenik s čez 3000 podobnimi zastonj in poštne prosto.

Dva učenca

se sprejmeta pri firmi H. Morell's Wt., slikarska delavnica in prodajalna barvev blaga, v Ptaju (Bahn-hofsgasse) 213

Krasno malo posestvo blizu Maribora z prav lepim stanovanjem se pod roko takoj prodaja. Natrjenšča pojasnila da g. Mat. Pukl, gostinčar in župan v Rosvencu pri Marihoru. 126

Kovaškega pomočnika sprejme takoj Anton Ferencák, kovač v Brežcah ob Savi. 168

Na prodaj

je lepa hiša, tik trboveljskega premogokopa; v taist je 9 sob, prodajalnica 2 kleti, zraven je vrt in je na mesec 115 krov dohodnine. Hiša je pripravna za vsako obrt. Natrjenšča pojasnila da lastnik Frančišek Zagari, poseznik in čevljaver v Trbovljah. 204

Kron 5000 zaslužka

plačam tistem, ki dokaže, da ni moja čudežna kolekcija

800 komadov za gold. 250

pričlostnost nakup, i. s. 1 prav. živc. zist. Roskopi patent žepna ura, grč natankič in dobro, regul. s pismeno 3 letno fabrično garancijo, 2 amerik. zlat-dočebne prstana (za gospoda in dame) 1 angli. pozlač. garniture, obstoječi iz manštev, ornatih v prsnih gumb, 1 amerik. žepni nož 5 delov, 1 eleg. židaná kravata, barva, in mušteri po želi, največji facon. 1 krasna knofica za kravato s simili-brilanti, 1 neftna damska broš zadnjega novost, 1 potrebnata toaletna garnitura, 1 eleg. usnjati portmonet, 1 par amerik. boutons s imit. kamnenj, 1 par angli. vremenskih barometrov, 1 salonski album s 36 umet. najlepšimi razgledovi sveta, 1 krasni vratni ali lanski koljer s pravimi orientalnimi biseri, 5 indijskih čudo-delničkov-vragov zbabava vsako drusto in s 350 kom. raznih predmetov, ki se v vsaki hiši potrebi v koristni zastonj. Vse skupaj z eleg. Roskopi patent žepna ura, ki je sama dvojno sveto vredna, košta samo gold. 250. Dobri se po povzetju ali narepi plačlu (tudi S. Urbach, Krakovia st. 101).

N. B. Ako se naroci 2 paketa, prida se 1 prima angli. britev ali 6 ff. volvenih žepnih robcev gratis. Ako ne dopade denar takoj nazaj, torej vsak razisku izključen.